

Vertaling & uitleg

ARRISALA

الرِّسَالَة

Deel 1 - Geloofsleer

Abdullah Ibn Abi Zayd Al Qayrawani

عَبْدُ اللَّهِ ابْنِ أَبِي زَيْدِ الْقَيْرَوَانِيِّ

Mhamed Aarab

Vierde druk, november 2019

ISBN/EAN 978-90-830322-1-4

Titel	Arrisala, Vertaling & uitleg
Ondertitel	Deel 1 - Geloofsleer
Auteur	Abdullah Ibn Abi Zayd Al Qayrawani
Vertaling & uitleg	Imam M. (Mhamed) Aarab
Inhoudelijke redactie	Shaykh Galal Ali Amer Al-Jihany
Taalkundige redactie	drs. H. Ajaraj e.a.
Basis voor vertaling	Meerdere boeken, zie hoofdstuk “Uitlegmethodologie op Arrisala”

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Op alle uitgaven van Stichting 't Kennishuys gelden strikte auteursrechten. Voor het gebruik van teksten, fragmenten, gedichten, illustraties of alle andere vormen van gebruik uit het werk dat door 't Kennishuys wordt uitgegeven, dient 't Kennishuys schriftelijk om toestemming te worden gevraagd.

DISCLAIMER

De vertaling is een getrouwe weergave van de integrale tekst van het boek van de auteur en reflecteert enkel en alleen de mening van de auteur en niet noodzakelijkerwijs die van de uitgever of de vertaler.

Copyright © Stichting 't Kennishuys 2019

Stichting 't Kennishuys | Postbus 82095 | 2508 EB Den Haag

www.kennishuys.com

Geloven met hart en verstand.

Inhoud

VOORWOORD	11
BIOGRAFIE IMAM MALIK IBN ANAS	13
De afkomst van imam Malik	13
De vroege jaren	14
Imam Malik als student	15
Medina en imam Malik	16
De geleerden van Medina	17
Imam Malik de jurist	18
Het werk van imam Malik	19
Het respect voor imam Malik	20
Zijn laatste jaren	20
BIOGRAFIE VAN AL QAYRAWANI	22
Zijn afkomst en oorsprong	22
Zijn leraren	23
Zijn leerlingen	25
Zijn boeken	27
Zijn dood	28
UITLEG METHODOLOGIE OP <i>ARRISALA</i>	29
TRANSLITERATIE, WOORDGEBRUIK EN WEERGAVE	31
INTRODUCTIE TOT DE GELOOFSLEER	35
De naam van deze wetenschap	36
De definitie van de wetenschap	37
Het onderwerp van de wetenschap	37
De vruchten van het bestuderen van deze wetenschap	37
De [meer]waarde van het bestuderen van deze wetenschap	38
De relatie van de wetenschap tot andere wetenschappen	38
De grondlegger van deze wetenschap	38

De bronnen van deze wetenschap	39
Het wettelijke oordeel van het bestuderen van deze wetenschap	39
De verschillende onderdelen van deze wetenschap	39
HET OORDEEL	40
Het wettelijke oordeel	41
Het empirische oordeel	42
Het rationele oordeel	42
DE VERSCHILLENDE 'AQIDA-SCHOLEN BINNEN DE AHL ASSUNNA	45
De Asharieten	45
De Maturidieten	47
ANDERE STROMINGEN EN SEKTE BUITEN DE SOENNITISCHE ISLAM	48
Sji'ieten	48
Kharijieten	49
De Moetazilieten	50
De Qadarieten	51
De Jabrieten	52
De Jahmieten	52
De Murjieten	53
Antropomorfisten	53
DEEL 1 INLEIDING	55
1 Inleiding	57
1.1 Over de <i>basmala</i> en de <i>hamdala</i>	57
1.2 De aanroeping van Allahs naam	59
1.3 De Lofprijzing van Allah	61
1.4 Over de gunsten van Allah	64
1.5 Over de Tekenen en Zijn Boodschap	66
1.6 Over Zijn Leiding	69
1.7 Doel en inhoud van dit boek	72
1.8 Het belang van onderwijs aan kinderen	75
1.9 De opvoeding van kinderen	79

1.10 Vrede en zegenbede over de Profet	82
DEEL 2 ILAHIYAT: HET GODDELIJKE WEZEN, ALLAH, EN ZIJN EIGENSCHAPPEN	85
2 Inleiding	87
2.1 Tawhid: Allah is Eén, er is geen god buiten Hem	88
2.1.1 Geloven met het hart en het uitspreken met de tong	88
2.1.2 Het verstand accepteert geen polytheïsme	89
2.2 De Eigenschappen van Allah	93
2.2.1 Drie benaderingen van Tawhid, de Goddelijke Eenheid	93
2.2.2 Allah is totaal anders dan Zijn schepping	94
2.2.3 Allah heeft geen kind en geen ouders	97
2.2.4 Allah is Eeuwig bestaand zonder begin, Beginloos, en Eeuwig durend zonder eind, Eindeloos	98
2.2.5 Allah is niet te beschrijven en niet te bevatten	99
2.2.6 De Kennis van Allah	101
2.2.7 Allah is de Verhevene	102
2.2.8 Allah is de Alwetende	104
2.2.9 Allah is de Almachtige	106
2.2.10 Allah is de Alhorende	112
2.2.11 Allah is de Alziende	113
2.2.12 Allah is de Verhevene en de Grootste	115
2.2.13 Allah is [verheven] boven Zijn Troon	117
2.2.14 Allah is overal door Zijn kennis	120
2.2.15 Allah is de Schepper	121
2.3 De ambigue verzen	124
2.3.1 De vrome voorgangers over de ambigue verzen	124
2.3.2 De latere geleerden over de ambigue verzen	125
2.3.3 De Letterknechten, diegenen die de ambigue verzen letterlijk nemen	127
2.3.4 Verzen en overleveringen waarbij schijnbaar ledematen (of een lichaam) aan Allah worden toegekend	128
2.3.5 De verzen en overleveringen waarbij schijnbaar een plaats en/of verplaatsing wordt toegekend aan Allah	131

2.4 Het bestijgen van Zijn Troon (<i>al istawa' 'ala 'arshibi</i>)	135
2.4.1 Tafwid	136
2.5 De 99 Namen van Allah	141
2.6 De Spraak van Allah	143
DEEL 3 DE QUR'AN, LOTSBESTEMMING EN DE WIL VAN ALLAH	145
3.1 De Qur'an	147
3.2 Al Qadar	149
3.2.1 De <i>Qada'</i> en de <i>Qadar</i> zijn allesomvattend	151
3.2.2 De Leiding	154
3.3 De Wil van Allah	157
3.3.1 Waar de Wil van Allah betrekking op heeft	158
3.3.2 De relatie tussen de wil van de mens en de Wil van Allah	160
3.3.3 De relatie tussen de Wil en het Bevel van Allah	161
DEEL 4 DE PROFETEN EN DE BOODSCHAPPERS	163
4.1 Boodschappers en Mohammed	165
4.1.1 Definitie van een profeet en boodschapper	165
4.1.2 De taken van de profeten	169
4.1.3 De eigenschappen van de profeten	170
DEEL 5 WAAR DE PROFEET ONS OVER GEÏNFORMEERD HEEFT	175
5.1 Het Uur en het Oordeel	177
5.1.1 De tekenen van het Uur	179
5.2 Goede daden en zonden	186
5.2.1 Goede daden	186
5.2.2 Zonden	187
5.2.3 Grote en kleine zonden	188
5.3 Berouw	190
5.3.1 De pilaren van het tonen van berouw	192
5.4 De gelovige zondaren blijven niet eeuwig in het Hellevuur	193
5.5 De Voorspraak van de Profeet	195
5.6 Het Hiernamaals: het Paradijs en het Hellevuur	199

5.6.1 Het Paradijs	199
5.6.2 Het Aanschouwen van Allah in het Paradijs	203
5.6.3 Het Aanschouwen van Allah door de Profeet tijdens zijn Hemelvaart	206
5.6.4 Het Hellevuur	209
5.6.5 De mensen die geen Boodschap hebben ontvangen	211
5.7 Zaken van de Wederopstanding	214
5.7.1 De Dag der Wederopstanding	214
5.7.2 De Weegschaal	217
5.7.3 De ontvangst van de Boeken waarin de daden zijn opgenomen	220
5.7.4 De Brug	222
5.7.5 Het Bassin	223
DEEL 6 GELOOF, DE ENGELEN EN DE AUTORITEITEN	225
6.1 Geloof	227
6.1.1 De relatie tussen het bevestigen (geloven) met het hart en het bevestigen met de tong	228
6.1.2 De relatie tussen het bevestigen met het hart en de handelingen van de ledematen	231
6.2 De relatie tussen iman en islam	234
6.2.1 De vijf zuilen van de islam en de zes zuilen van de iman	235
6.2.2 De iman neemt toe en neemt af	236
6.2.3 De lieden van de Gebedsrichting	240
6.2.4 De Martelaren zijn levend bij hun Heer	241
6.2.5 De toestand van de gelovigen en de ongelovigen na de dood	243
6.2.6 De bestraffing in het graf	245
6.3 De Engelen	248
6.3.1 Het bestaan van de Engelen	248
6.3.2 De eigenschappen van de Engelen	249
6.3.3 De functies van de Engelen	251
6.4 De Beste Generaties en de Autoriteiten	254
6.4.1 De Metgezellen van de Profeet	255
6.4.2 De leiders en autoriteiten van de moslims	258

SLOT	261
BIOGRAFIE MHAMED AARAB	262
BIBLIOGRAFIE	263

Voorwoord

Alle Lof behoort toe aan Allah, de Heer der werelden. Moge de vrede en zegeningen van Allah zijn met de profeet Mohammed, zijn familie, zijn metgezellen en met eenieder die hun voetstappen volgt tot aan de Laatste Dag.

Imam Ibn Abi Zayd Al Qayrawani's *Arrisala* is een van de belangrijkste en oudste Maliki *fiqh*- en *'aqida*-teksten die ooit zijn geschreven. Al meer dan duizend jaar wordt dit meesterwerk onderwezen en bestudeerd, voornamelijk in Noord- en West-Afrika. Het werk is zo geschreven dat het voor beginnende studenten een gemakkelijke manier vormt om basiskennis te verwerven. Tegelijkertijd is het voor geleerden een zinvolle herhaling en een heldere samenvatting.

Met dit boek wil ik graag bijdragen aan het opvullen van de leemte binnen de Nederlandstalige islamitische literatuur als het gaat om klassieke *fiqh*- en *'aqida*-teksten. De Nederlandse vertaling en uitleg van *Arrisala* zal, als Allah het wil, in meerdere delen tot stand worden gebracht. In dit eerste deel wordt een beknopte, maar diepgaande, uitleg gegeven op het *'aqida*-gedeelte van *Arrisala*. Het geeft de lezer een introductie tot de ware soennitische geloofsleer van de *Ahl al sunna wal jama'a* en de *salaf assalih*. In de nabije toekomst zullen, als Allah het wil, de volumes over de Maliki-*fiqh* waaronder *al 'ibadat* (aanbiddingen) en *al mu'amalat* (contractrecht, familierecht e.d.) worden uitgebracht.

Graag wil ik hier mijn student Hicham bedanken voor zijn inzet en inspanning bij de totstandkoming van dit boek, moge Allah hem hiervoor belonen. Ik wil mijn vrouw Khadija en mijn kinderen bedanken voor hun enorme geduld en steun bij de totstandkoming van dit boek, waarbij wij (Hicham en ik) vaak tot diep in de avond en nacht doorwerkten. Dezelfde dank gaat uit naar de vrouw en het gezin van Hicham, moge Allah hen belonen voor hun geduld.

Mijn dank gaat ook uit naar alle collega's van de Islamitische Universiteit Rotterdam en in het bijzonder naar Professor Akgündüz voor zijn vertrouwen en steun. Ook wil ik shaykh Galal Ali Amer Al Jihany, die mij heel veel heeft geholpen met het nalezen en corrigeren van de tekst, en shaykh Elkhammar El Bakali bedanken voor hun aanmoedigingen en tips. De proeflezers broeders Mohammed, Kees, Michael, Nadim en Sharif en zuster Kamilla bedank ik voor hun correcties en voorstellen ter verbetering. Daarnaast wil ik ustadh Hassan Bouyazdouzen en Amine Oulad Lmaroudia bedanken voor het beschikbaar stellen van de biografiën van respectievelijk Imam Ibn Abi Zayd en Imam Malik Ibn Anas. Tenslotte vraag ik Allah, dat Hij de oorspronkelijke auteur en iedereen die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van deze vertaling belooft voor hun inspanningen.

Uiteraard is het mogelijk dat er, ondanks onze inspanningen, in de vertaling of in de toelichting fouten zijn gemaakt, onduidelijke formuleringen of uitspraken voorkomen. Graag ontvang ik feedback van de lezer die dergelijke zaken opmerkt. Perfectie komt immers alleen Allah de Verhevene toe.

Rest mij de lezer te vragen om dit boek te lezen en te bestuderen met een zuivere intentie voor het opdoen van kennis over het geloof van Allah, de islam. Op deze manier zal het, als Allah het

wil, een vorm van aanbidding voor hem of haar zijn. Graag wil ik er op wijzen dat voor het verwerven van ware islamitische kennis een bevoegde docent noodzakelijk is. Ik raad de lezer dan ook aan, indien hij oprecht op zoek is naar kennis en zijn kennis wil verdiepen, om deze vertaling te bestuderen, dat zittend aan de voeten van de mensen van kennis te doen.

Moge de vrede en zegeningen van Allah met de profeet Mohammed zijn, evenals met zijn metgezellen en zijn familie, en alle Lof behoort toe aan Allah, de Heer der werelden.

Mhamed Aarab

Marrakech, september 2015

De definitie van de wetenschap

Er zijn verschillende definities van deze wetenschap, maar de meest bekende is:

“De kennis van de geloofsleer (*ilm al ‘aqida*) is de wetenschap die zich bezig houdt met de regels van de wet (*sharia*) over de geloofsleer, die geëxtrapoleerd worden uit onweerlegbare bewijzen”.⁶⁰

Het onderwerp van de wetenschap

Het hoofdonderwerp van de kennis van de geloofsleer (*ilm al ‘aqida*) is het bestuderen van de dogma’s, die onomstotelijk zijn vastgesteld door duidelijke en ondubbelzinnige bewijzen. Met dogma’s wordt hier verwezen naar de belangrijkste leerstellingen van de islam, die handelen over Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, het profetschap en onderwerpen die uitsluitend op overleveringen zijn gebaseerd (*sam‘iyyat*). Het eerste onderwerp is het bestuderen van de Essentie van Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, hetgeen inhoudt dat men weet welke eigenschappen noodzakelijkerwijs toebehoren aan Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, welke eigenschappen onmogelijk betrekking kunnen hebben op Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, en welke eigenschappen mogelijk betrekking kunnen hebben op Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}. Noodzakelijkheid, onmogelijkheid en mogelijkheid worden hieronder nog nader toegelicht, omdat zij essentieel zijn in deze wetenschap. Het tweede onderwerp is het bestuderen van het profetschap. Hier wordt ingegaan op de noodzakelijke eigenschappen die aan een profeet toebehoren, de eigenschappen die onmogelijk aan een profeet kunnen toebehoren en de eigenschappen die mogelijk aan een profeet kunnen toebehoren. Het derde onderwerp betreft alle zaken waar het verstand zelf geen oordeel over kan vellen, waarbij wij ons daarom alleen baseren op overleveringen, zoals het bestaan van het Paradijs, het Hellevuur, de Engelen, de bestraffing in het graf, etc. Dit derde onderwerp heet in het Arabisch *sam‘iyyat*.

De vruchten van het bestuderen van deze wetenschap

De vruchten van het bestuderen van deze wetenschap zijn dat je Allah ^{de Glorieuze en Sublieme} leert kennen in deze wereld, zonder hier twijfels over te hebben, hetgeen leidt tot geluk en tot zaligheid in het aardse bestaan en het Hiernamaals. Dat zal uiteindelijk leiden tot het binnentreden van het Paradijs, het eeuwige gelukkige leven en het zien van Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}. Bovenstaande zaken zijn het beste dat een moslim zichzelf kan toewensen.⁶¹

⁶⁰ Tatan en Al Kaylani 1999, volume 1, blz. 92

⁶¹ Al Bayjuri 1995, blz. 11

De [meer]waarde van het bestuderen van deze wetenschap

De regel hierbij is dat de meerwaarde van een bepaalde wetenschap afhankelijk is van het onderwerp van de wetenschap. Het onderwerp van de wetenschap van de geloofsleer (*'ilm al 'aqida*) is Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, het profetschap en het Hiernamaals en zaken die daarmee samenhangen. De waarde van deze wetenschap is dus vanwege de relevantie van deze onderwerpen logischerwijs het allergrootste van alle wetenschappen.

De relatie van de wetenschap tot andere wetenschappen

De relatie van de wetenschap van de geloofsleer tot andere islamitische wetenschappen is, dat deze wetenschap de stam is en alle andere wetenschappen vertakkingen zijn. Deze discipline is zoals gezegd het fundament van alle islamitische wetenschappen. Een voorbeeld is de wetenschap die zich bezighoudt met de uitleg van de Qur'an, het Woord van Allah ^{de Glorieuze en Sublieme} (*'ilm attafsir*). De voorwaarde bij het bestuderen van deze wetenschap is dat je erkent dat de Qur'an het Woord is van Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}. Voordat je echter een eigenschap kan toekennen aan Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, moet je eerst Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, leren kennen. En Hem, de Grootste en Unieke, bestuderen is het hoofdonderwerp van de wetenschap van de geloofsleer.

In tweede instantie is er de wetenschap die zich bezighoudt met overleveringen (*hadith*). We trachten er door middel van deze wetenschap achter te komen of een overlevering zeker is toe te schrijven aan de Profeet ^{moge Allah hem zegenen en vrede schenken}. Er kan echter in deze wetenschap niet met zekerheid worden bewezen dat de Profeet ^{moge Allah hem zegenen en vrede schenken} altijd de waarheid spreekt. Dit thema is een van de hoofdonderwerpen binnen de wetenschap van de geloofsleer, waarin duidelijk wordt bewezen dat de Profeet ^{moge Allah hem zegenen en vrede schenken}, net als andere profeten, onmogelijk tot een leugen in staat was.

De grondlegger van deze wetenschap

De grondleggers van de wetenschap zijn de imams Abu Al Hasan Al Ash'ari en Abu Mansur Al Maturidi, moge Allah hen genadig zijn. Deze imams hebben de soennitische geloofsleer (*'aqidatu ahl assunna wal jama'a*) verdedigd tegen afgedwaalde sektes, en zij hebben deze verder verduidelijkt door middel van hun eigen methodologie. Dit wil echter niet zeggen dat zij zelf geloofsartikelen hebben ontwikkeld, zij hebben deze echter geëxtrapoleerd uit de Qur'an en de Sunna, het begrip hiervan van de vrome voorgangers (*salaf assalih*) en vervolgens op een duidelijke gestructureerde

wijze weergegeven. Deze twee imams waren de ware woordvoerders van de soennitische geloofsgemeenschap (*ahl as-sunna wal-jama'a*), in hun tijd.⁶²

De bronnen van deze wetenschap

De bronnen van *ilm al 'aqida* zijn het Boek van Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, de Sunna van de Profeet ^{moge Allah hem zegenen en vrede schenken} en het verstand, dat wil zeggen de overleveringen (*annaql*), in de vorm van de Qur'an en Sunna, en het verstand (*al 'aql*) in de vorm van correcte, onweerlegbare bewijzen en argumenten.

Het wettelijke oordeel van het bestuderen van deze wetenschap

Het wettelijke oordeel van het bestuderen van deze wetenschap is dat de basiskennis van dit vak, een individuele verplichting (*fardu 'ayn*) is voor elke moslim. Dit wil echter niet zeggen dat iedereen zich tot in detail dient te verdiepen in deze wetenschap, omdat het verdiepen een gemeenschappelijke verplichting (*fardu kifaya*) is voor de islamitische gemeenschap als geheel. Dit houdt in dat van een groep moslims een aantal mensen deze wetenschap tot in detail dient te bestuderen, opdat de rest van de gemeenschap zich hierin niet hoeft te verdiepen. Indien echter niemand zich hierin verdiept is de gehele gemeenschap zondig.

De verschillende onderdelen van deze wetenschap

De verschillende onderdelen lopen uiteen van discussies over de kosmos, “Is deze eeuwig of niet eeuwig?”, tot discussies over natuurkundige onderwerpen, maar ook over het Hiernamaals, de Engelen, de Voorspraak, de Eigenschappen van Allah ^{de Glorieuze en Sublieme}, en de Eigenschappen van de Profeet ^{moge Allah hem zegenen en vrede schenken}. Deze en andere onderwerpen zullen alle ter sprake komen in dit boek als Allah ^{de Glorieuze en Sublieme} het Wil.

⁶² Al Bayjuri 1995, blz. 11

1 Inleiding

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰی سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِهِ وَحَیْبِهِ
وَسَلَّمَ. قَالَ أَبُو مُحَمَّدٍ عَبْدُ اللّٰهِ بْنُ أَبِي زَيْدٍ الْغُبَرَوَانِيُّ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ
وَأَرْضَاهُ:

<In de naam van Allah de Barmhartige, de meest Genadevolle. Moge Allah *sayyiduna* (onze nobele meester) Mohammed, zijn familie en zijn metgezellen zegenen en hen vrede schenken. Abu Mohammed ‘Abdullah Ibn Abi Zayd Al Qayrawani, moge Allah hem genadig zijn, heeft het volgende gezegd:>

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي ابْتَدَأَ الْإِنْسَانَ بِنِعْمَتِهِ، وَصَوَّرَهُ فِي الْأَرْحَامِ بِعِزَّتِهِ،
وَأَبْرَزَهُ إِلَى رِفْدِهِ، وَمَا يَسَّرَ لَهُ مِنْ رِزْقِهِ، وَعَلَّمَهُ مَا لَمْ يَكُنْ يَعْلَمُ،
وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْهِ عَظِيمًا.

<Alle lof behoort toe aan Allah Die de mens heeft geschapen uit Zijn gunst, hem heeft gevormd in de baarmoeders door Zijn wijsheid, hem hieruit [de baarmoeder] brengt naar Zijn zachtmoedige zorg [waarna Hij] de voorzieningen die hij nodig heeft [*levensonderhoud (rizq)*] gemakkelijk voor hem maakt en Hij hem datgene onderwijst waar hij geen kennis van had. “Allahs gunsten aan de mensheid zijn onmetelijk groot (*‘adhim*).”>

1.1 Over de *basmala* en de *hamdala*

<Alle lof behoort toe aan Allah >, sommige geleerden beginnen elke tekst met “In de naam van Allah, de Barmhartige, de Genadevolle”. Deze opening wordt de *basmala* (het schrijven of uitspreken van *Bismillahi Arrahmani Arrabim*) genoemd, men begint onder aanroeping van Gods naam. Na de *basmala* vervolgen zij met het zeggen of schrijven van de lofprijzing (*bamdala*) aan de Heer der Werelden (het zeggen van *Al Hamdulilahi Rabbi Al ‘alamin*). Zij doen dit om twee redenen: ten eerste omdat geleerden het er over eens zijn dat Allah ^{de Glorieuze en Sublieme} al Zijn Boeken begint